

IOSIF TRIFA

de *Petru Lascău*

La centenarul nașterii și semi-centenarul morții fondatorului mișcării de reînnoire spirituală a ortodoxiei românești - Oastea Domnului.

Martie 1988.

Preotul Iosif Trifa s-a născut în satul Certege din județul Turda la 3 martie 1888. Este al patrulea fiu din cei șapte ai familiei Dimitrie și Ana Trifa. La șapte ani își începe școala de patru clase din satul natal. În același an, îi moare mama.

În anul 1900 își începe gimnaziul la Beiuș, iar în anul de tristă amintire, 1907, începe studiul teologiei la Sibiu. La terminarea studiilor de la Sibiu, în 1910, devine învățător în Vidra de Sus, azi comuna Avram Iancu. În anul următor se căsătorește cu Iuliana, nepoată de frate a lui Avram Iancu. După căsătorie este hirotonisit preot în comuna Vidra.

Începând din 1912, când i se naște primul copil, o fetiță pe nume Olimpia, pentru tânărul preot începe calvarul unei vieți de cumplite suferințe. Fetița îi moare în anul următor. Al doilea băiat, Gheorghe-Titus moare la fel, la vârsta de un an, lăsând zbucium și lacrimi tinerei familii. În anul morții celui de-al doilea copil, 1914, începe primul mare război și Ardealul trece sub stăpânirea Austro-Ungariei.

În anul 1916, familiei Trifa i se naște cel de al treilea copil, care în amintirea celui de curând mort, primește tot numele de Gheorghe Titus. Titus este singurul copil rămas în viață. În anul 1918 se sfârșește războiul, și când speranțele tuturor încep să reînvieze după îndelunga suferință, se naște Augustina, fetița care ar fi trebuit să fie mângâierea primului rod pierdut. Izbucnește în acea perioadă o epidemie de gripă spaniolă care seceră necruțătoare mii de vieți. Se îmbolnăvesc grav atât fetița Augustina cât și soția, Iuliana. Moare mai întâi mama și apoi fiica. La căpătâiul lor, conducând cortegiul funerar, tânărul preot trecut prin cumplitele cataracte ale suferinței, oficiază din nou a patra înmormântare în familia sa. Rămâne numai cu Titus care are doar trei anișori. Tragedia casei acestui tânăr preot a zguduit pe locuitorii împrejurimilor.

Privind în urmă la aceste cutremurătoare suferințe de soț și tată, preotul consemna:

„...Domnul ne atrage în diferite chipuri la pieptul Său. O, cum nu înțeleg oamenii că și necazurile și suferințele, încercările și izbeliștile vieții ne sunt o atragere a Domnului, ca să ne aplecăm la pieptul Lui, să-L aflăm pe El și să ne răzimăm în El și în odihna Lui...”

Eu mă gândesc la mine în câte chipuri și feluri m-a atras Domnul la El și m-a învățat să mă razim numai în El.

A fost o vreme când m-am răzimat în cuibul ce-mi făcusem și în averea ce-mi strânsesem. Dar acest razim s-a prăbușit pe neașteptate. Cuibul mi s-a spart și a trebuit să plec în lume pribeag.

M-am răzimat pe prieteni, dar curând am aflat cât de slab și de nestatornic este și acest razim.

M-am răzimat pe desfătărilor lumii, dar vai, amar și mincinos mi-a fost pe urmă acest razim.

Pe mama abia am cunoscut-o, ca să mă razim pe pieptul ei...

O, scumpul meu Mântuitor, poate că Tu ai voit așa, Tu mi-ai răsturnat razimile cele lumești, ca să te aflu pe Tine, Razimul Cel Minunat al vieții mele. M-ai trecut prin suferințe, m-ai izbit cu lovituri ca să pierd toate razimile cele lumești, să Te aflu pe Tine să mă aplec la pieptul Tău și să mă razim numai în ajutorul Tău. Mă simțesc dator să-ți mulțumesc și din acest loc, pentru această aplecare a vieții mele spre razimul Tău cel scump și sfânt...” (Lumina Satelor Nr. 25 din 17 iunie 1928). Moartea celor dragi l-a urmărit toată viața, ca un îndemn sfânt de a trăi pentru cer. Iată ce spune în numărul 29 din 15 iulie 1928, al aceiași reviste:

„De când eram preot la țară îmi aduc aminte că mi-arn îngropat pe rând trei copii. Sărmănuții de ei, moartea lor mă urmărește și azi. Fiecare din ei n-a putut muri decât în brațele mele. Au murit în brațele mele strigând: “Tată dragă!” Pe urmă mi-a murit și soția în brațele mele strigând: “Soțule dragă!”. Brațele mele erau un razim, un sprijin sufletesc pentru trecerea lor în cealaltă lume...”

Moartea lor mă urmărește și azi cu lacrimi în ochi. Dar mai mult decât moartea lor mă înfioară astăzi că sufletele caută brațe sufletești în clipele morții. Mă urmărește azi întrebarea: În brațele cui voi depune sufletul meu? Slavă ție Mântuitorule că m-ai scăpat de gândul acesta înfricoșător; eu voi muri liniștit în

brațele Tale...”

Începînd din 1919 începe să scrie și să publice la o serie de reviste și ziare, tot felul de scrieri pline de credință și dragoste pentru Isus Cristos, Domnul. În anul următor publică prima carte de tâlcuiri și îndemnuri sfinte, intitulată: “Spre Canaan”, carte ce vede lumina tiparului la Arad.

Impresionat de scrierile tînărului preot, întrezărind chemarea dumnezeiască ce strălucea din cuvintele scrise de el, în anul 1921, proaspătul mitropolit al Ardealului, Nicolae Bălan, îl invită pe preotul din Vidra, la Sibiu pentru a deveni duhovnicul Academiei Teologice Ortodoxe de la Sibiu, și director al orfelinatului ortodox. Pe lângă aceste slujbe, i se încredințează conducerea redacției revistei “Lumina satelor”.

În anul 1922, apare primul număr al revistei “Lumina Satelor”, publicație creștină care enunță chiar de la primul ei număr, scopul redactorului ei de-a milita pentru revenirea la credința adevărată, la o viață nouă, întrutotul dedicată lui Cristos. Sunt aici primii germeni ai formării Oastei Domnului, idei ce se conturează tot mai mult, astfel că în 1923, mișcarea de trezire spirituală și renaștere duhovnicească a societății românești - Oastea Domnului - luase ființă deja.

Mișcarea debutează cu un apel la o viață nouă publicat în numărul din ianuarie 1923, prin “Hotărâre de luptă spirituală”, articol ce formulează principiile noii mișcări.

Preotul este convins că împotriva păcatului, a corupției clerului, a iadului și Satanei, va trebui dus un aprig război. De aceea apelul său este o chemare la luptă. Lupta trebuie să înceapă cu el însuși. Fără o trezire personală, fără nașterea din nou, fără transformarea pe care o face Dumnezeu în viața omului, va fi cu neputință să-i ajuți pe alții în această luptă. Iată ce mărturisește el în acest articol:

„Mulți ani am fost și eu un om lumesc. Chiar ca preot la țară, eram într-o bună parte un om lumesc. Trăiam și eu în judecata nebună că sunt preot numai când sunt îmbrăcat în haine de slujbă, încolo sunt și eu om ce trebuie “să-mi trăiesc viața”. Această cumplită judecată, care - durere! - se mai menține și azi, mă împărțea în două: omul de la altar și în celălalt, de prin sat și de pe la petreceri. Ce nebulie! Lumina era pusă să locuiască împreună cu întunericul. Slăvit să fie Domnul că nu m-a lăsat să pier în această nebulie de suflet pierzătoare. Am început să ma trezesc la o viață nouă...”

Trăind minunea schimbării pe care o face Dumnezeu prin pocăință în inima omului, preotul Trifa, asemeni tuturor celor în focul dragostei dintâi, se simte reponsabil de-a împărtăși bucuria cu ai săi. Dintr-o dată întrevede devenirea creștină a neamului românesc, sigur fiind că renașterea sa nu poate fi decât prin trăirea unei experiențe similare, cea a pocăinței, a părtășiei cu Domnul și Mântuitorul nostru Isus Cristos. Ce cuvinte zguduitoare izvorăsc din inima arzând de dragul lui Cristos și a nației sale:

“De ne vom opri, de ne vom ridica și noi, ca fiul rătăcit din Evanghelie, și vom pleca înapoi spre casa Tatălui Ceresc (...) atunci se va ridica negura necazurilor dinaintea noastră și vom vedea Canaanul cel frumos, România noastră fericită... La temelie noii rânduiești de stat - și din țară - trebuie pusă teama de Dumnezeu și ascultarea de Cuvântul Lui ...Numai o singură doctorie poate da lumii și țării noastre sănătatea și mântuirea; să se întoarcă oamenii și popoarele la Isus, la învătătura și porunca Lui de iubire...”

Străluminarea vine în noaptea de Anul nou. Pe sub ferestrele casei trecea o ceată de bețivi care răcneau în noapte decăderea ființei omenești. Preotul zbuciumat a căzut pe genunchi rostind înlăcrimat rugăciunea:

“Doamne, Dumnezeule! Ne copleșește răutatea... ne biruie întunericul... ne îneacă potopul fărădelegilor... se scufundă oamenii în pierire sufletească... Dă-ne Tu, Domne putere mai multă în lupta contra întunericului și a diavolului...”

În noaptea aceea, zguduit de tragedia neamului ce se îndepărta de Dumnezeu prin corupție și păcat, Duhul lui Dumnezeu îi inspiră “declarația de război” contra întunericului și păcatului, pe care o va publica în numărul prim al anului 1923:

“Veniți să facem o intrare creștinească în anul cel nou, cu hotărâre și întovărășire de luptă împotriva sudalmelor și bețiilor...”

Creștinilor... veniți să scoatem din casa noastră, din traiul nostru și al vecinilor noștri aceste două mari păcate care ne pierd sufletul și neamul nostru: beția și sudalma...”

În josul paginii, va publica “Hotărârea”, un apel la conștiința fiecăruia, ce urma să fie semnată de fiecare dintre cei cercetați de Duhul lui Dumnezeu:

“Subsemnatul...(numele) gândindu-mă cum aș putea intra în anul cel nou cu folos de mântuire sufletească, mă hotărâsc, cu începere de la anul nou, să scot din traiul meu sudalma și beția. Îmi dau seama ce păcate grele sunt acestea.

VA URMA